



Tisková zpráva

Vyšly první společné dějiny česky a německy psané literatury českých zemí

21. 1. 2025

O česky a německy psané literatuře z českých zemí se dosud vyprávělo v oddělených příbězích. Právě vydaná kolektivní publikace *Tvoření literaturou. Společné dějiny česky a německy psané literatury českých zemí (1760–1920)* poprvé nahlíží vývoj literatury u nás jako celek. Knihu edičně připravili Václav Smyčka a Václav Petrbock z Ústavu pro českou literaturu AV ČR, který ji vydal společně s nakladatelstvím Akropolis.

Publikace sleduje napříč česky i německy psanou literaturou způsoby, jimiž literární díla znázorňovala a utvářela vnímání, jednání a cítění člověka dlouhého 19. století. Vypráví při tom o vzestupu, nacionalizaci a krizi sebeobrazu člověka spojeného od osvícenství s vírou ve schopnost kultivovat a harmonizovat své nitro.

Vedle slavných osobností, jako jsou Karel Hynek Mácha, Josef Kajetán Tyl, Božena Němcová, Adalbert Stifter, Marie von Ebner-Eschenbach či Franz Kafka, se zde potkávají i stovky dnes méně známých a zapomenutých autorů a autorek, kteří inovovali literární výrazové prostředky a společně utvářeli moderní obraz člověka.

Co si z četby knihy *Tvoření dějinami* může odnést dnešní člověk? Podle Václava Petrbocka „přesvědčení, že literatura měla významnou roli při utváření novodobé společnosti v českých zemích, zejména v onom „měšťanském“ 19. století, a to bez ohledu na užívaný jazyk.“ Václav Smyčka doplňuje: „Především uspokojivý pocit, že literatura naší vlasti je mnohem bohatší a pestřejší, než jsme čekali. Žilo zde mnoho skvělých autorů a autorek, o nichž jste se ve škole a v literárních dějinách nemohli nic dozvědět, protože nepsali česky, na jejichž výkonech ale pozdější vývoj i české literatury a kultury stavěl.“

Kdy vznikla myšlenka napsat společné dějiny česky a německy psané literatury českých zemí, jak je kniha koncipována, s čím se tvůrci knihy nejvíce potýkali a k čemu by vztah obou literatur připodobnili? – odpovědi obou editorů jsou k dispozici [v rozhovoru na webu Ústavu pro českou literaturu AV ČR](#).

Tvoření literaturou. Společné dějiny česky a německy psané literatury českých zemí (1760–1920)

Praha, Akropolis a Ústav pro českou literaturu AV ČR 2024, Václav Smyčka, Václav Petrbok (eds.), 664 stran

Autorský kolektiv: Václav Smyčka, Václav Petrbok, Jan Budňák, Ladislav Futtera, Martin Hrdina, Mírek Němec, Matouš Turek

Recenzní výtisky:

Kateřina Bínová / Ústav pro českou literaturu AV ČR / binova@ucl.cas.cz / + 420 728 113 936

Kontakt:

Lenka Patoková / Ústav pro českou literaturu AV ČR / patokova@ucl.cas.cz / +420 728 889 273

[Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR](#), v. v. i., je nejsilnější institucí literárněvědné bohemistiky ve světovém měřítku. Zajišťuje základní výzkum české literatury v jazykovém i teritoriálním vymezení od počátků do současné doby. Vědecká činnost pracoviště zasahuje celé spektrum literárněvědných disciplín.